
Voorbeeld 1**Vragen stellen bij begin van een cursus of bij de introductie van een nieuw onderwerp.**

- 1 De docent kondigt het onderwerp van de les aan en vertelt dat studenten na afloop van de les een vragenlijst invullen. Hiermee kunnen zij controleren of ze de stof beheersen. De docent geeft geen les zoals studenten gewend zijn, maar geeft studenten de opdracht vragen te stellen om zo informatie over het onderwerp te vergaren. De docent licht toe dat hij alleen specifieke en relevante vragen beantwoordt, zodat er geen tijd verloren gaat met het beantwoorden van vragen die er minder of niet toe doen.
- 2 Studenten bereiden in [10] minuten vragen voor. Dit kunnen zij individueel of in groepen doen.

Effect: Studenten bouwen voort op eigen kennis en worden zich bewust van wat ze wel en niet weten (=stellen zichzelf kritische vragen). Zij brengen onder woorden wat zij willen weten (=communiceren, herstructureren)

- 3 Elke student of elke groep stelt de vragen. De vragensteller mag de docent onderbreken en andere vragen op hem afvuren. Deze sessie duurt [60] minuten.

Effect: Studenten ervaren welke vragen relevant en specifiek genoeg zijn. Studenten leren luisteren en doorvragen. Zij weten wat zij willen weten en kunnen hun vragen begrijpelijk formuleren (=gedachten ordenen, structureren, formuleren).

- 4 Voordat de vragenlijst wordt uitgereikt, kunnen studenten klassikaal of in kleinere groepen de stof met elkaar doornemen.

Effect: De leerstof wordt gezamenlijk geherstructureerd en de hoofdpunten worden samengevat (=selecteren en analyseren). Zij brengen de belangrijkste punten met elkaar in verband (=relateren)

- 5 Studenten vullen de vragenlijst individueel in. Zij trekken conclusies uit hun score en maken op basis hiervan een studieplan. Dit plan bespreken zij met de docent

Effect: Studenten reflecteren.

Voorbeeld 2**Vragen stellen bij de introductie van een nieuw onderwerp (bijvoorbeeld in de eerste les van de cursus).**

- 1 De docent verdeelt de klas in groepen en geeft elke groep een stapel kaartjes (elke groep een andere kleur).
- 2 De docent geeft elke groep de opdracht om informatie over een eigen specifiek thema los te krijgen van een expert (docent).
- 3 Elke groep stelt in [20] minuten vragen op bij haar thema en schrijft elke vraag op een apart kaartje.
- 4 De docent haalt de kaarten op (voegt aan elke set nog wat eigen vragen toe) en deelt de vragensets uit: elk team krijgt een andere kleur vragenset.
- 5 Elke groep selecteert uit de ontvangen vragenset de vragen die zij zou willen stellen.
- 6 Elke groep krijgt [7] minuten gelegenheid de vragen te stellen. Alle studenten maken aantekeningen.
- 7 Alle studenten mogen de expert/docent in de rede vallen en doorvragen of nieuwe vragen stellen. De docent bepaalt op welke vragen hij antwoord geeft (hij beperkt zich tot relevante vragen). Hij houdt de antwoorden kort en bondig.
- 8 Als alle groepen aan de beurt zijn geweest, krijgen zij [20] minuten om een samenvatting te schrijven van 1 A4 over het onderwerp. Zij gebruiken daarbij hun aantekeningen.
- 9 Alle groepen lezen hun samenvatting aan elkaar voor. De docent geeft feedback en adviezen en vult zo nodig aan.
- 10 Alle samenvattingen worden onder alle studenten verspreid. De docent verstrekt een zelfstudieopdracht.
- 11 Studenten trekken conclusies en maken een studieplan.

Voorbeeld 3**Studenten gaan in groepen zelf vragen stellen**

- 1 De docent verstrekt een individuele zelfstudieopdracht. Bijvoorbeeld: Bestudeer uit [boek] hoofdstuk [..] t/m hoofdstuk [...]. A Formuleer voor het internetforum van je klas een vraag. Formuleer ook het antwoord op de vragen van je medestudenten. Of: B Schrijf via e-mail een korte brief aan je docent waarin je verzoekt de komende les een door jou ervaren probleem met de leerstof te bespreken. De docent stelt de volgende eisen aan de vraag.
 - Leid het onderwerp kort in en problematiseer het. Dat wil zeggen dat de lezer uit de tekst op moet kunnen maken dat je vanuit diverse invalshoeken naar het probleem hebt gekeken. Vermeld hierbij ook de gebruikte bronnen.
 - Formuleer kort en duidelijk wat je van de lezer wilt.
 - De vraag is geen vraag naar feitenkennis, maar is een inzicht- of begripsvraag.
 - De tekst omvat maximaal 200 woorden en bevat geen taalfouten.
 - Verwijzingen naar de bronnen zijn eenduidig en volgens standaardmethode.Beoordeel je vraag en toets deze aan de eisen.
- 2 De docent stelt tijdens de les werkgroepen samen van vier/zes studenten en geeft elke groep de opdracht de ingebrachte vragen te analyseren en te beoordelen op de aspecten duidelijkheid, relevantie en communicatieve waarden. Studenten geven feedback op de vraag.
- 3 Studenten beantwoorden de vragen en kiezen de beste vraag. Zij beargumenteren hun keuze.
- 4 Elke groep wisselt haar beste vraag uit met een andere groep en beantwoordt de ingekomen vraag schriftelijk.
- 5 De docent bespreekt (in de volgende les) de beste vragen klassikaal en geeft zijn visie bij de aspecten relevantie, communicatieve waarden en duidelijkheid e.d.
- 6 De docent neemt de beste vraag/vragen in de toets op.

Voorbeeld 4**Studenten maken als zelfstudieopdracht vragen**

- 1 De docent verstrekt een zelfstudieopdracht aan tweetallen. Hij geeft aanvullende bronnen die studenten bij de studie moeten gebruiken of laat studenten deze bronnen zelf zoeken. Hij geeft opdracht vragen bij de leerstof te formuleren. Hij stelt eisen aan de vragen. Bijvoorbeeld: Leid het onderwerp kort in en problematiseer het. Dat wil zeggen dat de lezer uit de tekst op moet kunnen maken dat je vanuit diverse invalshoeken naar het probleem hebt gekeken. Vermeld hierbij ook de gebruikte bronnen.
 - Formuleer kort en duidelijk wat je van de lezer wilt.
 - De vraag is geen vraag naar feitenkennis, maar is een inzicht- of begripsvraag.
 - De tekst omvat maximaal 200 woorden en bevat geen taalfouten.
 - Verwijzingen naar de bronnen zijn eenduidig en volgens standaardmethode.Beoordeel je vraag en toets deze aan de eisen.
- 2 De docent stelt tijdens de les vier werkgroepen samen en geeft elke werkgroep opdracht de door de groepsgenoten ingebrachte vragen te analyseren en te beoordelen op de aspecten Duidelijkheid, relevantie en communicatieve waarden. Studenten geven feedback op de vraag.
- 3 Studenten beantwoorden alle vragen en kiezen de beste vraag. Zij beargumenteren hun keuze.
- 4 De docent geeft elke groep de opdracht een e-mail aan de docent te schrijven waarin zij de beste vraag stelt en de docent verzoekt deze te beantwoorden. De groep houdt zich daarbij aan de geldende briefconventies.
- 5 De docent geeft de volgende les feedback op de vragen en op de wijze waarop de vragen gesteld zijn. Hij beantwoordt relevante vragen.

Voorbeeld 5**Welke vraag is het best?**

1 De docent verstrekt een zelfstudieopdracht aan viertallen. Hij geeft aanvullende bronnen die studenten bij de studie moeten gebruiken of laat studenten deze bronnen zelf zoeken. Hij geeft opdracht vragen bij de leerstof te formuleren. Deze vragen moeten aan een aantal eisen voldoen. Bijvoorbeeld:

Leid het onderwerp kort in en problematiseer het. Dat wil zeggen dat de lezer uit de tekst op moet kunnen maken dat je vanuit diverse invalshoeken naar het probleem hebt gekeken. Vermeld hierbij ook de gebruikte bronnen.

- Formuleer kort en duidelijk wat je van de lezer wilt.
- De vraag is geen vraag naar feitenkennis, maar is een inzicht- of begripsvraag.
- De tekst omvat maximaal 200 woorden en bevat geen taalfouten.
- Verwijzingen naar de bronnen zijn eenduidig en volgens standaardmethode.

Beoordeel je vraag en toets deze aan de eisen.

2 De docent geeft tijdens de les elk viertal opdracht de door de groepsgenoten ingebrachte vragen te analyseren en te beoordelen op de aspecten duidelijkheid, relevantie en communicatieve waarden. Studenten geven feedback op de vraag.

3 Studenten beantwoorden alle vragen en kiezen de beste vraag. Zij beargumenteren hun keuze.

4 Groep 1 geeft haar beste vraag aan groep 2, groep 2 aan 3 en de laatste groep aan groep 1. Alle groepen hebben nu twee vragen± hun eigen beste vraag en de beste vraag van een andere groep. Elke groep kiest van beide vragen de beste vraag. Ga door tot er één vraag overblijft.

5 Bespreek deze vraag klassikaal. Studenten mogen aanvullende vragen stellen.

Voorbeeld 6**De beste inzicht- of begripsvraag stellen**

- 1 De docent verstrekt een zelfstudieopdracht aan viertallen. Hij geeft aanvullende bronnen die studenten bij de studie moeten gebruiken of laat studenten deze bronnen zelf zoeken. Hij geeft opdracht vragen bij de leerstof te formuleren. Deze vragen moeten aan een aantal eisen voldoen.
- 2 De docent geeft tijdens de les elk viertal opdracht de door de groepsgenoten ingebrachte vragen te analyseren en te beoordelen op de aspecten duidelijkheid relevantie en communicatieve waarden. Studenten geven feedback op de vraag zelf.
- 3 Studenten beantwoorden alle vragen en kiezen de beste vraag. Zij beargumenteren hun keuze.
- 4 Groep 1 geeft haar beste vraag aan groep 2, groep 2 aan 3 en de laatste groep aan groep 1. Alle groepen hebben nu twee vragen± hun eigen beste vraag en de beste vraag van een andere groep. Elke groep kiest van beide vragen de beste vraag. Ga door tot er één vraag overblijft.
- 5 Elke groep stelt een e-mail op aan de docent, waarin zij in het attachment het probleem uiteenzet en de docent verzoekt het voorgelegde probleem in de volgende les te bespreken. Eisen aan de tekst:

Leid het onderwerp kort in en problematiseer het. Dat wil zeggen dat de lezer uit de tekst op moet kunnen maken dat je vanuit diverse invalshoeken naar het probleem hebt gekeken. Vermeld hierbij ook de gebruikte bronnen.

 - Formuleer kort en duidelijk wat je van de lezer wilt.
 - De vraag is geen vraag naar feitenkennis, maar is een inzicht- of begripsvraag.
 - De tekst omvat maximaal 200 woorden en bevat geen taalfouten.
 - Verwijzingen naar de bronnen zijn eenduidig en volgens standaardmethode.
 - De tekst voldoet aan de heersende conventies passend bij de tekstsoort.